01/05/2019

Ο Άγιος Πανάρετος Επίσκοπος Πάφου

/ Βίοι Αγίων

Ὁ Ἅγιος Πανάρετος γεννήθηκε στὴν Κύπρο καὶ συγκεκριμένα στὴν Περιστερωνοπηγὴ Ἀμμοχώστου, περὶ τὸ 1710. Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν δύσκολη. Τὸ πολύσκλαβο μαρτυρικὸ νησὶ ἦταν κάτω ἀπὸ τὴν σκλαβιὰ τῶν Τούρκων. Οἱ γονεῖς του ἦταν ἄνθρωποι εὐλαβεῖς καὶ εὔποροι. Ὁ Ἅγιος ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ μετὰ συνέχισε τὶς σπουδές του στὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο στὴ Λευκωσία. Μετὰ τὸ πέρας τῶν σπουδῶν του ἐπέστρεψε καὶ ἐγκαταβίωσε στὸ ἐρειπωμένο μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἀναστασίου, ποὺ βρισκόταν στὸ χωριό του.
Ἀργότερα χειροτονήθηκε ἱερέας καὶ διετέλεσε ἡγούμενος γιὰ πολλὰ χρόνια στὸ μοναστήρι τῆς Θεοτόκου στὴν Παλλουριώτισσα Λευκωσίας. Ἡ περίοδος τῆς ἡγουμενίας του στὸ μοναστήρι ὑπῆρξε μία περίοδος ἐθνικῶν δοκιμασιῶν καὶ διωγμῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου. Ἕνας Τοῦρκος ἐπαναστάτης, ὀνόματι Χαλήλης, μὲ δύο χιλιάδες περίπου ὁμοεθνεῖς του, θέλησε νὰ καταλάβει τὴν Λευκωσία. Ἡ κατάσταση ἦταν μαρτυρική. Μὲ κίνδυνο τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς του ὁ Ἅγιος Πανάρετος, στὶς δύσκολες ἐκεῖνες στιγμές, ἔγινε ὁ παρήγορος ἄγγελος τῶν πονεμένων καὶ ὁ ὑπερασπιστὴς καὶ προστάτης τῶν καταδιωγμένων. Ἡ ζωντανὴ καὶ οὐσιαστικὴ συμπαράστασή του στὸν πόνο τοῦ λαοῦ ἐκτιμήθηκε τόσο, ὥστε κλῆρος καὶ λαὸς συνῆλθε καὶ τὸν ἐξέλεξε Μητροπολίτη Πάφου τὸ 1767.

Ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ ἀναπτύξει ὅλα τὰ κρυμμένα χαρίσματά του καὶ ἔγινε τὰ σκοτεινὰ ἐκεῖνα χρόνια γιὰ τοὺς σκλαβωμένους βακτηρία καὶ

στήριγμα καὶ φάρος φωτεινός. Ποίμανε τὸ ποίμνιό του μὲ αὐταπάρνηση. Μὲ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι παραδέχονταν μὲ εἰλικρίνεια τὰ λάθη τους καὶ ἀγωνίζονταν νὰ διορθωθοῦν, ἦταν ἐπιεικής. Τοὺς πονηροὺς καὶ ἀδιόρθωτους τοὺς ἀντιμετώπιζε μὲ τὴν ἁρμόζουσα σὲ κάθε περίπτωση αὐστηρότητα, προκειμένου νὰ ἀφυπνίσει συνειδήσεις καὶ νὰ προκαλέσει τὴ μετάνοια καὶ τὴ διόρθωση.
Κάποιος ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἁγίου καταλήφθηκε ἀπὸ τὸ πάθος τῆς αἰσχροκέρδειας, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ ἐνορίτες του νὰ ὑποφέρουν καὶ νὰ ἀναγκασθοῦν νὰ τὸν καταγγείλουν στὸν Ἐπίσκοπο. Αὐτὸς κάλεσε τὸν ἱερέα, τοῦ ἔκανε τὶς σχετικὲς παρατηρήσεις, τὸν συμβούλευσε κατάλληλα καὶ ἐκεῖνος ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ προσπαθήσει νὰ διορθωθεῖ. Στὴν πραγματικότητα ὅμως δὲν ἔκανε καμία προσπάθεια, ἀντίθετα μάλιστα τὰ πράγματα χειροτέρεψαν καὶ οἱ ἐνορίτες ζήτησαν τὴν ἀπομάκρυνσή του. Ὁ Ἐπίσκοπος τὸν συμβούλεψε καὶ γιὰ δεύτερη καὶ γιὰ τρίτη φορά. Ὅταν ὅμως βεβαιώθηκε γιὰ τὴν ἀμετανοησία του καὶ γιὰ τὴν προσπάθειά του νὰ παραπλανήσει τὸν Ἐπίσκοπο μὲ ψεύτικους ὅρκους, τὸν τιμώρησε μὲ ἕναν πρωτότυπο καὶ ἀσυνήθιστο τρόπο. Τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσε μὲ θράσος καὶ ἔλεγε ψέματα, τοῦ εἶπε μὲ αὐστηρότητα: «νὰ κλείσεις τὸ στόμα σου καὶ νὰ μὴν ὁμιλεῖς, ἀφοῦ καταδέχεσαι νὰ ψεύδεσαι καὶ νὰ ὁρκίζεσαι χωρὶς φόβο». Καὶ ἀπὸ ἐκείνη τὴν στιγμὴ ἔμεινε ἄλαλος καὶ δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσει. Μετὰ ἀπὸ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα καὶ ἀφοῦ ὁ ἱερέας ἀρρώστησε βαριά, ζήτησε νὰ δεῖ τὸν Ἅγιο καὶ μὲ νεύματα νὰ ἐξομολογηθεῖ. Ἐκεῖνος ἔτρεξε κοντά του καί, ὅταν διέγνωσε τὴν ἀληθινή του μετάνοια, τὸν συγχώρεσε, τὸν εὐλόγησε καὶ τότε λύθηκε ἡ γλῶσσα του. Ἐξομολογήθηκε, κοινώνησε καὶ ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τούτου μὲ μετάνοια.

Τὸν Ἅγιο Πανάρετο ἀπασχολοῦσε ἔντονα τὸ θέμα τῆς σωτηρίας του. Σὲ ὅλη του τὴν ζωὴ προετοιμαζόταν γιὰ τὴν ὥρα τῆς ἐξόδου του. Εἶχε τὸ χάρισμα τῆς μνήμης τοῦ θανάτου καὶ ἐπιθυμοῦσε τὰ τέλη τῆς ζωῆς του νὰ εἶναι χριστιανά, ἀνεπαίσχυντα καὶ εἰρηνικά. Ἀξιώθηκε δὲ νὰ προγνώσει τὴν ὥρα τῆς κοιμήσεώς του καὶ φρόντισε νὰ εἶναι πανέτοιμος. Λίγο πρὶν τὴν κοίμησή του εἶπε στὸν πρωτοσύγκελό του ὅτι θὰ ἔλθει ὁ φίλος του Ἐπίσκοπος πρώην Καρπάθου Παρθένιος, γιὰ νὰ τὸν ἐξομολογήσει. Ὁ πρωτοσύγκελος νόμισε ὅτι ὁ Ἅγιος παραμιλοῦσε λόγω τῆς ἀρρώστιας του καὶ παράκουσε. Στὴν συνέχεια ὅμως, μετὰ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ Ἁγίου, ὑπάκουσε καὶ πραγματικὰ βρῆκε στὴν προκυμαία ἕνα πλοῖο, τὸ ὁποῖο λόγω τῶν ἰσχυρῶν ἀνέμων ποὺ ἔπνεαν, προσάραξε στὴν Πάφο. Μέσα σὲ αὐτὸ βρισκόταν ὁ Ἐπίσκοπος Παρθένιος, ὁ ὁποῖος ἔσπευσε, γεμάτος συγκίνηση καὶ θαυμασμό, νὰ συναντήσει τὸν Ἅγιο. Ἀφοῦ τὸν ἐξομολόγησε, τὴν ἑπόμενη ἡμέρα λειτούργησε καὶ τὸν κοινώνησε. Ὁ Ἅγιος Πανάρετος τὸν παρακάλεσε νὰ παραμείνει ἄλλη μία ἡμέρα, γιὰ νὰ τελέσει καὶ τὴν ἐξόδιο Ἀκολουθία του. Ἐκεῖνος παρέμεινε καὶ κήδευσε τὸ ἱερὸ λείψανο τοῦ Ἁγίου, τὸ ὁποῖο εὐωδίαζε καὶ μάλιστα θεράπευσε καὶ πολλοὺς ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐπικαλέσθηκαν τὶς πρεσβεῖες του.